

Tiedote

Kuluttaja maksaa kovaa kilohintaa muovista ja pahvista - Kuluttajaliitto selvitti salaattibaarien punnituskäytäntöjä

Kuluttajaliitto testasi yli 30 kaupan salaattibaarin punnituskäytännön. Selvitys paljasti, että kauppojen punnituskäytännöissä löytyy selviä eroja, vaikka ohjeistus on selkeä. 59 % kaupoista oli taarannut liian vähän, taara puuttui kokonaan tai vaaka näytti muuten väärin. 41 % selvitykseen valikoituneista kaupoista oli taarannut vaakansa oikein, jolloin kuluttaja maksaa vain ostamastaan salaattista kuten ohjeistuksen mukaan pitääkin.

Suosituksi tullut salaattibaari löytyy nykyään monesta pienestäkin marketista. Mistä kaikesta kuluttaja maksaa ostaessaan salaattia? Mittauslaitelain mukaan irtotavaraa punnittaessa kaupan vaa'assa on käytettävä ennakkoon asetettua taaraa eli pakkausmateriaalin paino on poistettava mitaustuloksesta. Ilmoitettu kilohinta tulee siis laskuttaa ainoastaan sisällöstä, eli salaattibaarin tuotteista - ei pahvirasiasta ja muovikannesta. Tukesin (Turvallisuus- ja kemikaalivirasto) ohjeen mukaan kullekin pakkauskoolle tulee asettaa oma taara tai käyttää taarapainona painavimman pakkauksen taarapainoa. Rasian kansi sisällytetään taarapainoon, joten salaatti siis punnitaan rasian ja kannen kanssa.

Tukesin ohjeistuksen edellyttämää käytäntöä ei noudatettu läheskään kaikissa Kuluttajaliiton selvitykseen valikoituneissa kaupoissa. Rasiasta laskuttaminen voi tuntua pikkuasialta, mutta salaattibaarien kilohinnat ovat usein korkeita ja salaattibaarissa usein piipahtava kuluttaja maksaakin huimaa kilohintaa myös pahvista ja muovista. Erilaiset käytännöt asettavat myös kaupat epätasa-arvoiseen asemaan, sen mukaan noudattavatko ne ohjeistusta vai eivät.

Yli puolessa selvityksen kaupoista puutteita punnituskäytännöissä:

- 12 % vaa'asta ei ollut taarattu lainkaan tai vaaka näytti muuten liikaa
- 47% oli taarattu liian vähän
- 41 % oli taarattu oikein (+/- 4g)

Monessa kaupassa oli valittavana useampaa rasiakokoa, mutta vaaka oli taarattu pienemmän, eikä suuremman rasian mukaan, kuten Tukesin ohje määrittelee. Osassa kaupoista oli myös taarattu pelkkä rasia ilman kantta. Monessa kaupassa oli oma vaaka pelkälle salaattibaarille. Tällaista ei kuitenkaan välttämättä tarvita, vaan taaran voi asettaa myös tavallisen hedelmävaa'an tietylle numerolle.

”Kaikkien kannalta selkeintä olisi, että kaupat yhdenmukaistaisivat käytäntönsä ohjeistuksen edellyttämällä tavalla” toteaa Kuluttajaliiton projektityöntekijä Maija Autio. ”Pääasia on, ettei pakkausmateriaalin painoa sisällytetä tuotteen hintaan” Autio jatkaa.

Toki voidaan kysyä, miksei kuluttaja voisi maksaa rasiastakin. Salaattirasia on kertakäyttöjätettä, jonka käyttöä tulisi välttää ekologisistakin syistä. Evira on linjannut, että irtotuotteita voi myydä myös asiakkaan omaan rasiaan. Tukesin mukaan kauppias voi halutessaan hinnoitella

pakkausmateriaalin erikseen, mutta ei laskuttaa tuotetta bruttopainon perusteella. Rasioista voi siis veloittaa, mutta ei salaatin kilohinnan perusteella.

Koko selvitys ja lisätietoja löytyy osoitteesta: www.kuluttajaliitto.fi/hintavertailut

Lisätietoja:

kuluttajaekonomisti Paula Pessi, puh. 040 350 2454, paula.pessi@kuluttajaliitto.fi

pääsihteeri Juha Beurling, puh. 040 5566 421, juha.beurling@kuluttajaliitto.fi

Kuluttajaliiton selvitykseen valikoitui 32 myymälän sisällä olevaa salaattibaaria Helsingin alueelta toukokuun 2018 aikana. Salaatit punnittiin viimeistään kolmen tunnin sisällä ostohetkestä mittauslaitelain vaatimukset täyttävällä vaa'alla (tarkkuus 1 gramma). Salaatit punnittiin sekä rasian ja kannen kanssa että ilman. Salaatin painoa verrattiin kokonaispainoon, sekä etiketistä ja kuitista löytyvään laskutettuun painoon. Selvityksessä on käytetty +/- 4g virhemarginaalia.